

**Komunikat prasowy
Luksemburg, 18 grudnia 2018 r.**

Dotychczasowe działania podejmowane w celu zwalczania pustynnienia w UE nie są spójne – ostrzegają kontrolerzy

Komisja Europejska nie ma jasnego oglądu wyzwań związanych z rosnącymi zagrożeniami pustynnieniem i degradacją gleby w UE – stwierdzono w nowym sprawozdaniu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Kontrolerzy zwracają uwagę, że działania podjęte do tej pory przez Komisję i państwa członkowskie w celu zwalczania pustynnienia nie są wystarczająco spójne, a Komisja nie oceniła postępów w osiągnięciu celu neutralności degradacji gruntów do 2030 r.

Pustynnienie odnosi się do procesów związanych z działalnością człowieka i zmianą klimatu, które skutkują pojawieniem się na terenach suchych określonych problemów, takich jak mniejsza produkcja żywności, spadek żyzności gleb, ograniczenie naturalnej odporności gruntów i gorsza jakość wód. Prognozy dotyczące zmiany klimatu pokazują, że zagrożenie pustynnieniem w Europie rośnie. Gorące półpustynie występują już w Europie Południowej, a zjawisko to rozprzestrzenia się dalej na północ. Pustynnienie jest zarówno skutkiem, jak i przyczyną zmiany klimatu – degradacja gleby prowadzi do emisji gazów cieplarnianych, a zdegradowane gleby mają mniejszą zdolność do magazynowania węgla.

Trzydzieści państw członkowskich UE złożyło na mocy postanowień konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustynnienia deklarację, że są dotknięte pustynnieniem. W 2015 r. UE i państwa członkowskie podjęły zobowiązanie, by dążyć do osiągnięcia neutralności degradacji gruntów w UE do 2030 r.

Kontrolerzy przeprowadzili wizyty w pięciu państwach członkowskich UE dotkniętych pustynnieniem: w Hiszpanii, we Włoszech, na Cyprze, w Portugalii i Rumunii, i zbadali, czy działania podejmowane w celu ograniczenia ryzyka pustynnienia w UE są skuteczne i wydajne.

W ramach kontroli ustalono, że choć pustynnienie i degradacja gruntów stanowią aktualne i rosnące zagrożenia w UE, Komisja nie posiada jasnego oglądu sytuacji w tym zakresie, a działania podejmowane w celu zwalczania pustynnienia nie są wystarczająco spójne.

– Wskutek zmiany klimatu susze, suchość i ryzyko pustynnienia stają się coraz poważniejszymi problemami w UE – **powiedział Phil Wynn Owen, członek Trybunału odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – Pustynnienie może prowadzić do ubóstwa, poważnych problemów zdrowotnych z uwagi na pyły przenoszone przez wiatr oraz zmniejszenia różnorodności biologicznej. Ma ono również skutki demograficzne i gospodarcze, ponieważ zmusza ludność do opuszczenia dotkniętych nim obszarów. Jako kontrolerzy mamy obowiązek zwracać uwagę

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

na takie zagrożenia, które mogą skutkować coraz większymi obciążeniami dla budżetów publicznych, zarówno na szczeblu UE, jak i krajowym.

Kontrolerzy odnotowują, że na szczeblu UE nie opracowano żadnej strategii dotyczącej pustynnienia i degradacji gleby. Wdraża się tymczasem cały wachlarz strategii, planów działania i programów wydatków – np. wspólną politykę rolną, strategię leśną UE i strategię UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu – które wprawdzie dotyczą zwalczania pustynnienia, lecz w których nie jest ono głównym celem.

Unijne projekty dotyczące pustynnienia są realizowane w różnych obszarach polityki UE – w ramach rozwoju obszarów wiejskich, ochrony środowiska i działań w dziedzinie klimatu, badań naukowych i polityki regionalnej. Mogą one przyczyniać się do zwalczania pustynnienia, ale istnieją pewne obawy co do ich długoterminowej trwałości.

Komisja i państwa członkowskie gromadzą dane na temat różnych czynników oddziałujących na pustynnienie i degradację gleby, nie przeprowadzono jednak pełnej oceny degradacji gleby na szczeblu UE ani nie uzgodniono metodyki odnośnych działań. Państwa członkowskie koordynują wzajemnie swoje działania jedynie w niewielkim stopniu, a Komisja nie wydała żadnych praktycznych wytycznych w tej kwestii. Nie dokonała również oceny postępów w wypełnianiu zobowiązania, by osiągnąć neutralność degradacji gruntów w UE do 2030 r.

Kontrolerzy zalecają, by:

- ustanowić metodykę w celu oceny zakresu pustynnienia i degradacji gleby w UE, a następnie w oparciu o tę metodykę analizować i regularnie przedstawiać odnośne dane;
- ocenić adekwatność obowiązujących ram prawnych dotyczących zrównoważonego gospodarowania glebą w UE, uwzględniając przy tym zwalczanie pustynnienia i degradację gleby;
- doprecyzować, w jaki sposób UE wypełni do 2030 r. zobowiązanie do osiągnięcia neutralności degradacji gruntów, i publikować okresowo sprawozdania z postępów;
- przekazać państwom członkowskim wytyczne na temat ochrony gleby i osiągnięcia neutralności degradacji gruntów w UE, w tym rozpowszechniać dobre praktyki;
- na wniosek państw członkowskich zapewniać im wsparcie techniczne w opracowywaniu krajowych programów działań na rzecz osiągnięcia neutralności degradacji gruntów do 2030 r.

Informacje dla redaktorów

Trzydzieści państw członkowskich UE złożyło na mocy postanowień konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustynnienia deklarację, że są dotknięte pustynnieniem. Są to: Bułgaria, Grecja, Hiszpania, Chorwacja, Włochy, Cypr, Łotwa, Węgry, Malta, Portugalia, Rumunia, Słowenia i Słowacja.

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń sformułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie, co dowodzi korzyści płynących z prac Trybunału dla obywateli UE.

Sprawozdanie specjalne nr 33/2018 pt. „Zwalczanie pustynnienia w UE – rosnące zagrożenie wymagające intensyfikacji działań” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.